

Briuselis, 2025 m. gruodžio 16 d.
(OR. en)

16939/25

MAMA 292
MED 107
RL 7

PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Delegacijoms
Dalykas:	Santykiai su Libanu – Europos Sąjungos pozicija, kurios turi būti laikomasi devintame Asociacijos tarybos posėdyje (2025 m. gruodžio 15 d., Briuselis)

Delegacijoms pridedama Europos Sąjungos pozicija, kurios turi būti laikomasi devintame ES ir Libano asociacijos tarybos posėdyje.

DEVINTAS ES IR LIBANO

ASOCIACIJOS TARYBOS POSĖDIS

(2025 m. gruodžio 15 d., Briuselis)

Europos Sąjungos pareiškimas

1. Devintojo ES ir Libano asociacijos tarybos posėdžio proga Europos Sąjunga (ES) dar kartą patvirtina tvirtą pasiryžimą stiprinti ryšius su Libanu. Šiandienos posėdžiu pradedamas naujas mūsų dvišalės partnerystės, grindžiamos Asociacijos susitarimu – ES ir Libano partnerystės ir bendradarbiavimo teisiniu, instituciniu bei politiniu pagrindu – etapas, o mūsų santykiams suteikiamas naujas postūmis. ES siekia kartu su Libanu patvirtinti partnerystės prioritetus, kaip pagrindų dokumentą mūsų tarpusavio bendradarbiavimui stiprinti.
2. Libanas yra unikalus sambūvio ir įvairovės modelis. Atsižvelgdama į 2025 m. spalio 23 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas, ES pakartoja remianti Libano Vyriausybę ir jo žmones. Ji palankiai vertina į reformas orientuotas Libano valdžios institucijų pastangas stabilizuoti ekonominę ir saugumo padėtį ir remia vyriausybės pastangas naudotis nustatyti valstybės monopoliją ginklų srityje, kartu pripažindama, kad Libano valdžios institucijos veikia sudėtingoje aplinkoje. Vadovaudamasi JT Saugumo Tarybos (JT ST) rezoliucija 2790, ES pareiškia tvirtai remianti Libano teritorinį vientisumą, suverenitetą, stabilumą ir politinę nepriklausomybę atsižvelgiant į tarptautiniu mastu pripažintas jo sienas.
3. Po daugybės daugialypių politinių, finansinių ir saugumo krizių Libane atsivėrė naujų galimybių, išrinkus naują prezidentą ir suformavus naują vyriausybę – tai sudaro sąlygas stiprinti valstybės institucijas, atkurti visišką suverenitetą ir nukreipti šalį ilgalaikio stabilumo ir klestėjimo link. ES yra pasiryžusi bendradarbiauti su Libano Vyriausybe, institucijomis ir pilietine visuomene siekdama, kad pagerėtų šalies politinė, ekonominė ir saugumo padėtis, ir norėdama padėti įveikti įvairius iššūkius (vidaus, regioninius ir pasaulinius), su kuriais ši vyriausybė susiduria.

4. Taigi, ES yra pasirengusi įvertinti, kaip būtų galima modernizuoti Asociacijos susitarimą, ir išnagrinėti galimybes pakelti savo santykius su Libanu į aukštesnį lygį – užmegzti strateginę ir visapusišką partnerystę, kai bus padaryta konkreti pažanga vykdant struktūrines reformas.

Pasauliniai ir regioniniai saugumo iššūkiai

5. ES pabrėžia strateginę ES ir Libano partnerystės svarbą reaguojant į tebesitęsiančių regioninių ir pasaulinių krizių padarinius. Šiomis naujomis aplinkybėmis itin svarbu, kad ES ir Libanas dar kartą patvirtintų bendrą įsipareigojimą siekti, kad būtų laikomasi taisyklėmis grindžiamos tarptautinės tvarkos ir tarptautinės teisės, taip pat gerbiamos žmogaus teisės, pagrindinės laisvės, demokratija, teisinė valstybė ir veiksminga daugiašalė sistema.

6. Kalbant apie padėtį Izraelyje ir Okupuotojoje Palestinos Teritorijoje, ES palankiai vertina tai, kad priimta JT ST rezoliucija 2803 dėl visapusiško plano Gazos konfliktui užbaigti vykdymo, ir yra pasirengusi prisidėti prie šio plano įgyvendinimo pasitelkdama įvairias savo turimas priemones, remdamasi ilgalaikę ES veiklą ir didelę jos paramą siekiant taikos regione, kartu užtikrinant, kad būtų laikomasi tarptautinės teisės, įskaitant tarptautinę humanitarinę teisę. ES prisideda prie tarptautinių pastangų stabilizuoti Gazą ir Vakarų Krantą, įskaitant Rytų Jeruzalę, visų pirma pasitelkdama BSGP misijas EUBAM Rafah ir EUPOL COPPS. ES ir toliau remia Palestinos Administraciją ir jos vykdomą reformų darbotvarkę, visų pirma pasitelkiant Palestinos rėmėjų grupę, be kita ko, rengiantis Palestinos Administracijos sugrįžimui į Gazą. ES pakartoja esanti tvirtai pasiryžusi siekti teisingos, tvarios ir ilgalaikės taikos vadovaujantis atitinkamomis JT Saugumo Tarybos (JT ST) rezoliucijomis, grindžiamos dviejų valstybių sambūviu pagrįstu sprendimu, pagal kurį taikiai, saugiai ir viena kitą pripažindamos viena šalia kitos egzistuos Izraelio Valstybė ir nepriklausoma, demokratinė, suvereni ir perspektyvi kaimyninė Palestinos valstybė, o Jeruzalė ateityje būtų abiejų valstybių sostinė. Be to, ES primena Niujorke įvykusią aukšto lygio konferenciją dėl takaus Palestinos klausimo sprendimo ir dviejų valstybių sambūviu pagrįsto sprendimo įgyvendinimo, kurią bendrai surengė Prancūzija ir Saudo Arabijos Karalystė. ES dar kartą patvirtina raginimą užtikrinti saugią prieigą prie šventųjų vietų ir išlaikyti *status quo*. Visi privalo saugoti ir gerbti ypatingą Jeruzalės ir jos senamiesčio statusą bei pobūdį, jos sakralinių vietų neliečiamumą ir visų jos bendruomenių sugyvenimą. ES pakartoja griežtai smerkianti smurto eskalavimą Vakarų Krante padidėjus naujakurių smurtui, be kita ko, prieš krikščionių bendruomenes, vykstant gyvenviečių plėtrai, o Izraeliui vykdant karines operacijas. ES taip pat griežtai smerkia tebesitęsiančius teroristinius išpuolius prieš Izraelį.

7. Praėjus daugiau kaip trejiems metams po to, kai Rusija pradėjo plataus masto, neteisėtą, neišprovokuotą ir nepateisinamą agresijos karą prieš Ukrainą, šiurkščiai pažeisdama tarptautinę teisę, įskaitant Jungtinių Tautų Chartijos principus, pakenkdama pasauliniam saugumui bei stabilumui ir sukeldama neapsakomas kančias Ukrainos gyventojams, ES tvirtai ir nesvyruojamai palaiko Ukrainą ir jos žmones. ES palankiai vertina tai, kad Libanas palaikė 2022 m. kovo 2 d., 2022 m. kovo 24 d., 2022 m. spalio 12 d. ir 2025 m. vasario 24 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliucijas. Daugiašaliuose forumuose Libano reiškiamą paramą taisyklėmis grindžiamai tarptautinei tvarkai yra svarbus ES ir Libano santykių elementas. ES pabrėžia, kad svarbu remti raginimą visiškai ir besąlygiškai nutraukti ugnį, kad būtų užbaigtas Rusijos agresijos karas ir atkurta taika – ji turi būti visapusiška, teisinga ir ilgalaikė, grindžiama JT Chartijos ir tarptautinės teisės principais, įskaitant Ukrainos suverenitetą ir teritorinį vientisumą.

ES parama atnaujintiems Libano ir Sirijos santykiams

8. ES pakartoja remianti taiką ir įtrauką, Sirijos vadovaujamą ir Sirijos atsakomybe grindžiamą pereinamąjį procesą Sirijoje, vykdomą be žalingo užsienio kišimosi, ir pakartoja, kad svarbu apsaugoti visų Sirijos gyventojų žmogaus teises ir pagrindines laisves, nepaisant jų etninės ar religinės kilmės, taip pat užtikrinti pereinamojo laikotarpio teisingumą ir susitaikymą. ES ir toliau remis Sirijos kelią siekiant stabilizacijos, demokratizacijos, įtraukumo ir atstatymo, vadovaudamasi 2025 m. birželio 23 d. Tarybos išvadomis.
9. ES palankiai vertina pastarojo meto Libano ir Sirijos aukšto lygio ryšius ir šių valstybių pastangas apibrėžti naujus santykius, gerbiant kiekvienos valstybės suverenitetą, siekiant konkrečios pažangos sprendžiant svarbiausius dvišalius klausimus, įskaitant bendradarbiavimą sienų valdymo, sienų demarkacijos, dingusių ir sulaikytų asmenų bei jų turto likimo klausimais. ES yra pasirengusi remti iniciatyvas, kuriomis skatinama užtikrinti stabilumą, tarpusavio pagarbą, ekonomines galimybes, migracijos valdymą bei administravimą ir konstruktyvius kaimyninius ryšius.

10. ES palankiai vertina 2024 m. lapkričio 27 d. Izraelio ir Libano susitarimą dėl ugnies nutraukimo ir pakartoja raginanti visas šalis jo laikytis ir jį įgyvendinti. Šiame kontekste ES primena, kad siekiant visapusiškai įgyvendinti susitarimą dėl ugnies nutraukimo pagrindinis vaidmuo tenka stebėsenos mechanizmui. ES taip pat pakartoja, kad Jungtinių Tautų laikinosioms pajėgoms (UNIFIL) Pietų Libane tenka itin svarbus stabilizuojamasis vaidmuo. Nepaisant to, kad 2026 m. gruodžio mėn. baigsis UNIFIL įgaliojimų terminas, ES ir toliau remis Libano valstybės suverenitetą, teritorinį vientisumą ir valstybės stiprinimo pastangas, be kita ko, prisidėdama prie Libano ginkluotųjų pajėgų (LGP) ir Vidaus saugumo pajėgų (ISF) stiprinimo. Šiame kontekste ES ragina stiprinti LGP ir UNIFIL bendradarbiavimą.
11. ES ragina visas šalis įgyvendinti JT ST rezoliucijas 2790, 1701 ir 1559, kuriose reikalaujama, kad visos nevalstybinės ginkluotos grupuotės nusiginkluotų, o Izraelis pasitrauktų iš teritorijų, esančių į šiaurę nuo mėlynosios linijos. ES yra labai susirūpinusi tuo, kad padidėjo įtampa regione, o Izraelio gynybos pajėgos nuolat pažeidinėja susitarimą dėl ugnies nutraukimo, visų pirma taikosi į UNIFIL personalą, civilius gyventojus ir civilinę infrastruktūrą, o dėl to buvo civilių aukų. ES smerkia bet kokius išpuolius prieš UNIFIL ir primena, kad JT personalo ir patalpų sauga ir saugumas turi būti užtikrinami laikantis tarptautinės teisės ir JT ST rezoliucijos 1701. ES apgailestauja dėl to, kad „Hezbollah“ ir toliau atsisako visapusiškai laikytis susitarimo dėl ugnies nutraukimo nuostatų.
12. ES reiškia susirūpinimą dėl eskalacijos rizikos ir ragina stiprinti tarptautinę paramą diplomatiniam sprendimui. ES palankiai vertina Libano pasirengimą vesti konstruktyvias derybas su Izraeliu ir neseniai vykusias tiesiogines derybas. Saugumo problemos turėtų būti sprendžiamos taikant pagal susitarimą dėl ugnies nutraukimo nustatytą stebėsenos mechanizmą ir laikantis tarptautinės teisės, taip pat toliau remiant ir stiprinant LGP. ES yra pasirengusi sudaryti palankesnes sąlygas diskusijoms įvairiais lygmenimis dėl visapusiškų saugumo ir politinių kriterijų, kuriais remiantis būtų pasiekta ilgalaikė taika.

13. ES tvirtai remia 2025 m. rugpjūčio 5 d. Libano Vyriausybės sprendimą, kuriuo LGP suteikiami įgaliojimai parengti ir įgyvendinti valstybės monopolijos ginklų srityje nustatymo planą, ir ragina šį sprendimą skubiai visapusiškai įgyvendinti. Šiuo istoriniu sprendimu turėtų būti užtikrinta, kad nusiginkluotų visos nevalstybinės ginkluotos grupuotės, įskaitant „Hezbollah“, ir visoje teritorijoje, įskaitant palestiniečių stovyklas, būtų atkurtos valstybės saugumo institucijos. Šiame kontekste ES pabrėžia esanti įsipareigojusi remti vyriausybės iniciatyvas ir ragina visus subjektus visapusiškai šiuo klausimu bendradarbiauti. ES taip pat ragina visus tarptautinius partnerius dalyvauti būsimoje konferencijoje dėl paramos LGP ir ISF. ES pažymi, jog norint, kad valstybės suverenumas ir legitimumas galėtų visose šalies dalyse, taip pat būtina stiprinti nacionalines ir vietos viešąsias institucijas, kurios šalies gyventojams teikia patikimas paslaugas ir užtikrina socioekonominį atsigavimą. ES yra pasirengusi remti vyriausybės parengtą atsigavimo ir atstatymo po konflikto planą.
14. ES kartu su valstybėmis narėmis patvirtina esanti pasirengusi intensyvuoti bendradarbiavimą taikos, saugumo ir gynybos srityse, be kita ko, tarpininkavimo ir dialogo pastangas. ES yra pasirengusi ieškoti galimybių papildomai bendradarbiauti saugumo klausimais, pavyzdžiui, sienų kontrolės, kovos su organizuotu nusikalstamumu ir jūrų saugumo rėmimo srityse, dalyvaujant atitinkamoms ES agentūroms. ES yra pasiryžusi toliau didinti pagalbą Libano saugumo sektoriui, teikdama didesnę paramą LGP, ISF ir kitoms saugumo agentūroms, remdamasi paramos priemonėmis, kurių imtasi pagal Europos taikos priemonę, Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonę (KVTBP) ir kitas ES priemones, kad būtų užtikrinta nuosekli, tvari ir pritaikyta parama. ES išnagrinės galimybę toliau vykdyti BSGP veiklą Libane, kuria būtų atsižvelgiama į Libano poreikius ir prioritetus.
15. ES dar kartą patvirtina esanti pasirengusi bendradarbiauti su Libanu kovojant su terorizmu ir smurtiniu ekstremizmu pagal tarptautinę teisę, įskaitant tarptautinę žmogaus teisių teisę ir tarptautinę humanitarinę teisę, be kita ko, vykdant ES finansuojamus dvišalius ir regioninius projektus. ES pasisako už intensyvesnį dialogą ir bendradarbiavimą su Libanu specialiose daugiašalėse kovos su terorizmu platformose, pavyzdžiui, Tarptautinėje kovos su „Da’esh“ koalicijoje, ir remia Jungtinių Tautų pasaulinės kovos su terorizmu strategijos įgyvendinimą.

16. ES palankiai vertina veiksmus, kurių Libano Vyriausybė ėmėsi siekdama stabilizuoti ekonominę padėtį, ir pabrėžia, kad būtina visų Libano gyventojų labai skubiai vykdyti ekonomines, fiskalines ir finansų sektoriaus reformas siekiant tvaraus atsigavimo. Dėl ekonomikos krizės poveikio, visų pirma bankų sektoriaus žlugimo ir nestabilios fiskalinės padėties, Libano žmonės ir toliau patiria daug sunkumų. ES pabrėžia, kad įtikima ir negrįžtama pažanga reformuojant bankų sektorių, be kita ko, įdiegiant patikimą bankų pertvarkymo sistemą ir priimant įstatymą dėl atotrūkio, suderintą su tarptautiniais standartais, taip pat modernizuojant viešąsias institucijas, yra labai svarbi siekiant užtikrinti, kad būtų priimta TVF programa, kuri yra būtina galimos ES makrofinansinės paramos programos sąlyga, be to, padarius tokią pažangą bus sustiprintas bendradarbiavimas įgyvendinant programavimą per Libano Vyriausybę, taip pat galbūt bus pritraukta tarptautinių investicijų. Tai taip pat sudarytų sąlygas atstatymo konferencijai, kurioje būtų sutelkti Libano tarptautiniai partneriai, – Prancūzija yra pasirengusi ją surengti 2026 m. pradžioje.
17. 2024 m. spalio mėn. įtraukus Libaną į Finansinių veiksmų darbo grupės (FATF) pilną sąrašą, ES pažymi Libano įsipareigojimą įgyvendinti FATF veiksmų planą ir yra pasirengusi toliau remti Libano valdžios institucijų pastangas stiprinti kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu sistemą.
18. ES pabrėžia, kad Libanas turi sukurti fiskalinę erdvę, kad galėtų rekapitalizuoti Centrinį Banką, sustiprinti valstybės institucijas bei viešąsias tarnybas ir paspartinti atstatymą, ypač Libano pietuose. ES dar pabrėžia, kad siekiant panaikinti valstybės skolos įsipareigojimų nevykdymą ir atkurti finansinį stabilumą labai svarbu derybų keliu su euroobligacijų turėtojais susitarti dėl išsamaus skolos restruktūrizavimo ir grąžinimo plano. ES pripažįsta atstatymo poreikių mastą ir koordinuotos tarptautinės paramos svarbą siekiant skubaus ekonomikos atsigavimo. ES patvirtina esanti pasirengusi remti atstatymą, kai tik bus įgyvendintos reformos.

19. Be to, ES yra ir toliau pasiryžusi padėti Libanui pereiti prie tvarios ekonomikos, taip pat prie tvaraus žemės ūkio ir mėlynosios ekonomikos, užtikrinti didesnę energetinę saugumą, skaitmeninę pertvarką, veikiančią ir ekonomiškai efektyvų vandens ir sanitarijos sektorių ir integruoti prisitaikymo prie klimato kaitos ir atsparumo jai aspektus. ES taip pat remia pastangas padidinti Libano ekonominį konkurencingumą ir ieškoti būdų, kaip padidinti prekybos ir investicijų galimybes. Tai pagrindinės tobulintinos sritys siekiant stiprinti visuomenės sutartį tarp valstybės ir piliečių. Pozityvi pažanga yra tai, kad neseniai paskirtos elektros energijos ir telekomunikacijų reguliavimo institucijos.

Teisinė valstybė, demokratijos principai ir žmogaus teisės

20. Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių propagavimas, apsauga ir gynimas yra kertinis demokratijos, saugumo ir ilgalaikio socioekonominio stabilumo akmuo. ES pabrėžia, kad svarbu garantuoti lygybę, saviraiškos laisvę, taikių susirinkimų ir asociacijų laisvę ir religijos laisvę, taip pat teisę į tinkamą procesą. Svarbi pažanga yra tai, kad Libanas deda pastangas vykdyti žiniasklaidos sektoriaus reformas, be kita ko, 2025 m. gegužės mėn. Parlamentui buvo pateiktas žiniasklaidos įstatymo projektas, kuriuo siekiama panaikinti kardomąjį kalinimą bei laisvės atėmimo bausmės už su kalba susijusius pažeidimus ir panaikinti baudžiamąsias nuostatas, susijusias su garbės ir orumo įžeidimu. ES dar kartą patvirtina griežtai ir nedviprasmiškai prieštaraujanti mirties bausmės taikymui, kad ir koks būtų atvejis ar aplinkybės, nes mirties bausmė pažeidžia neatimamą teisę į gyvybę ir yra nesuderinama su žmogaus orumu, ir ragina Libano valdžios institucijas oficialiai panaikinti mirties bausmę. ES yra pasirengusi remti nuolatinį Libano valdžios institucijų pasiryžimą stiprinti atskaitomybę ir užtikrinti pagarbą žmogaus teisėms tiek teisėje, tiek praktikoje. ES taip pat toliau remia pilietinės visuomenės subjektų darbą šioje ir visose kitose ES angažavimosi srityse. ES ragina Libaną skirti pakankamai ištekliai Nacionalinei dingusių ir priverstinai dingusių asmenų komisijai, kuri pateiktų atsakymus asmenų, dingusių dėl praeityje vykusių ir šiuo metu vykstančių ginkluotų konfliktų, šeimoms, taip skatinant užbaigimo procesus ir susitaikymą.

21. Libano valdžios institucijos yra įsipareigojusios kitą pavasarį surengti skaidrius ir patikimus rinkimus; jiems stebėti jos pakvietė ES dislokuoti ES rinkimų stebėjimo misiją. ES pabrėžia, kad svarbu surengti šiuos rinkimus pagal sutartą tvarkaraštį, tęsti demokratinį procesą ir toliau vesti dialogą su įvairiais suinteresuotaisiais subjektais, be kita ko, dėl tolesnių veiksmų, susijusių su 2022 m. rinkimų stebėjimo misijos rekomendacijomis.
22. ES akcentuoja savo pasiryžimą siekti, kad būtų laikomasi lyčių lygybės ir nediskriminuojama, pabrėždama, jog svarbu, kad Libanas darytų pažangą vykdamas reformas, susijusias su Libano įstatymais dėl asmens statuso, ir panaikintų likusias teises nuostatas, kuriomis diskriminuojamos moterys ir mergaitės. ES pabrėžia, kad svarbu užtikrinti lygias moterų ir mergaičių teises šeimos teisėje, garantuoti, kad jos galėtų visapusiškai naudotis žmogaus teisėmis, ir sustiprinti jų dalyvavimą politiniame, viešajame ir ekonominiame gyvenime. ES mano, kad darbas, susijęs su Moterų, taikos ir saugumo darbotvarke, ir moterų vaidmens bei indėlio į šalies politinę ir ekonominę pertvarką stiprinimas turės labai teigiamą poveikį Libano reformų procesui. ES taip pat pabrėžia, kad reikia gerbti LGBTI asmenų visas žmogaus teises ir jas saugoti, taip pat reikia užtikrinti, kad LGBTI asmenys galėtų visapusiškai ir lygiateisiai jomis naudotis, be kita ko, kovojant su šių asmenų diskriminacija ir smurtu prieš juos.
23. ES palankiai vertina tai, kad pastaruoju metu Libano Vyriausybė ėmėsi teigiamų žingsnių, kad pradėtų taikyti standartines veiklos procedūras (SVP), skirtas prekybos žmonėmis aukoms nustatyti, pagalbai joms suteikti ir joms apsaugoti. Siekiant užtikrinti, kad būtų ir toliau žengiama į priekį, dabar labai svarbu konkrečiai įgyvendinti šias priemones.

24. Visapusiška teisminių institucijų reforma paskatins didesnę nepriklausomumą ir užtikrins veiksmingesnę ir skaidresnę teisingumo sistemą. Todėl svarbu, kad Parlamentas baigtų rengti ir priimtų atitinkamus teisės aktus, visų pirma įstatymą dėl teisminių institucijų nepriklausomumo, nes tai būtų pirmas žingsnis užtikrinant pagarbą žmogaus teisėms ir teisinės valstybės principo laikymąsi šioje srityje. Tai apima kankinimo prevenciją ir draudimą, taip pat teisės į teisingą bylos nagrinėjimą užtikrinimą. ES yra pasirengusi toliau remti teisėkūros reformas, kuriomis siekiama užtikrinti visapusišką ir darnią teisingumo sistemą, suderintą su tarptautiniais standartais. ES pažymi, kad priimtas ES ir Libano susitarimas dėl Eurojusto ir Libano kompetentingų institucijų teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose, ir ragina Libano valdžios institucijas sukurti reikalavimus atitinkančią duomenų apsaugos sistemą, be kita ko, paskirti nepriklausomą reguliavimo instituciją, kad būtų lengviau tą sistemą taikyti, ir numatyti tinkamus finansinius ir žmogiškuosius išteklius institucijoms, dalyvaujančioms vykdančioms teisminį bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose.
25. ES ragina užtikrinti teisingumą ir atsakomybę už 2020 m. rugpjūčio 4 d. Beiruto uoste įvykdytą sprogimą ir palankiai vertina veiksmus, kurių neseniai imtasi ir dėl kurių galima daryti pažangą atliekant tyrimą. ES ragina atitinkamas valdžios institucijas užtikrinti, kad būtų sudarytos sąlygos visapusiškai, nešališkai ir skaidriai užbaigti tyrimą, ir tikisi, kad teisingumas bus įvykdytas sąžiningai ir daugiau nedelsiant. ES paragino atlikti nepriklausomą tyrimą JT Žmogaus teisių taryboje. ES ragina Libano valdžios institucijas stiprinti bendradarbiavimą su atitinkamomis ES agentūromis ir valstybių narių jurisdikciją turinčiais subjektais ir yra pasirengusi remti teismų reformavimo procesą.
26. ES pabrėžia, kad svarbu kovoti su korupcija ir užkirsti jai kelią užtikrinant Nacionalinės kovos su korupcija strategijos ir pagrindinių teisės aktų įgyvendinimą, taip pat stiprinant Nacionalinės kovos su korupcija komisijos ir kitų įgaliotų institucijų vaidmenį ir pajėgumus. Nepaprastai svarbu įsipareigojimus paversti veiksmais, užtikrinant, kad tyrimai ir baudžiamasis persekiojimas būtų vykdomi veiksmingai.
27. ES pabrėžia, kad reikia skatinti skaidrumą visose viešojo administravimo institucijose, be kita ko, vykdančias skaitmenizaciją, nes atskaitomybė ir atvirumas yra itin svarbūs siekiant padidinti viešųjų paslaugų teikimo veiksmingumą ir teisingumą visiems piliečiams.

28. ES ragina Libano Vyriausybę skubiai ratifikuoti Tarptautinio baudžiamojo teismo (TBT) Romos statutą.

Žmogiškasis kapitalas, žmonių tarpusavio ryšiai

29. ES dar kartą patvirtina esanti pasiryžusi stiprinti Libano ir Europos žmonių tarpusavio ryšius ir investuoti į Libano žmogiškąjį kapitalą, taip pat išnagrinėti galimybes, kurias teikia, pavyzdžiui, programa „Erasmus+“ ir Europos komandos principo taikymas. ES pabrėžia, kad šalies atsigavimas ir ilgalaikis stabilumas priklauso nuo jos žmonių, visų pirma jaunimo ir moterų, įgalinimo, pasitelkiant mokslinius tyrimus ir inovacijas, kultūrą, švietimą, įgūdžių ugdymą ir užtikrinant galimybes gauti deramą darbą. Parama daugiausia bus skiriama galimybių gauti kokybišką išsilavinimą gerinimui, techninio profesinio rengimo ir mokymo tobulinimui ir įtraukių bei lygiateisiškų mokymosi galimybių, kurios leistų visiems vaikams ir jauniems žmonėms mokytis ir klestėti saugioje ir palankioje aplinkoje, užtikrinimui.

30. Investuodamos į atsparias mokyklas, mokymo centrus ir bendruomenių erdves, ES ir jos valstybės narės siekia gerinti mokymosi rezultatus, didinti įsidarbinamumą ir puoselėti verslumą bei socialinę ekonomiką. Pripažindama nepaprastai svarbų privačiojo sektoriaus vaidmenį užtikrinant atsparumą ir atsigavimą, ES ir toliau rems Libano įmones, visų pirma labai mažas, mažąsias ir vidutines įmones, o kartu siūlys paramą struktūriniams iššūkiams, trukdantiems kurti darbo vietas ir dalyvauti darbo rinkoje, įveikti. Šiomis pastangomis, derančiomis su Viduržemio jūros regiono pakto ir Viduržemio jūros sąjungos prioritetais, siekiama propaguoti deramą darbą, didinti ekonominę įtrauktį ir užtikrinti, kad dedant Libano tvaraus atsigavimo pastangas pagrindinė vieta būtų skirta žmogiškajam kapitalui.

31. ES toliau dės pastangas, kad padėtų Libanui patenkinti pažeidžiamiausioje padėtyje esančių asmenų, įskaitant šalies viduje perkeltus asmenis ir pažeidžiamus Libano, Sirijos ir Palestinos pabėgėlius, poreikius ir užtikrinti tų asmenų apsaugą. Tai apima gelbėjimo intervencijų teikimą, įskaitant pagalbą grynaisiais pinigais pagrindiniams poreikiams patenkinti, galimybę gauti maisto, tikslinę paramą prieigai prie dokumentų, teisinę pagalbą ir galimybių gauti kokybišką išsilavinimą, sveikatos priežiūrą, pastogę, socialinę paramą ir pragyvenimo šaltinių užtikrinimą. Kad pagalba būtų vienodai veiksminga ir libaniečiams, ir pabėgėliams, lemiamas yra glaudus valdžios institucijų, NVO ir JT partnerių bendradarbiavimas. Siekiant sumažinti priklausomybę nuo paramos teikėjų ir padėti atkurti visuomenės sutartį, labai svarbu didinti valstybės biudžetą, skirtą pagrindinėms bazinėms paslaugoms teikti.
32. ES visiškai pripažįsta, kad Libanas susiduria su dideliais sunkumais, nes priėmė daugiausia pasaulyje pabėgėlių vienam gyventojui. Žlugus B. al-Assado režimui pasikeitė regiono dinamika ir atsirado vilčių, kad bus galima grįžti, o kai kurie sirai jau grįžta namo. ES dar kartą patvirtina, kad pabėgėlių apsauga tebėra esminis jos angažavimosi elementas, ir pabrėžia, kad svarbu laikytis tarptautinės teisės, visų pirma negražinimo principo, ir tarptautinės humanitarinės teisės. ES toliau bendradarbiaus su Libano valdžios institucijomis, Sirijos pereinamojo laikotarpio valdžios institucijomis ir JT partneriais, kad būtų remiami ilgalaikiai sprendimai, grindžiami savanorišku, saugiu, oriu grįžimu ir papildomais atvykimo į trečiąsias šalis būdais. ES toliau pasisakys už tai, kad Libane būtų išsaugota apsaugos erdvė, stiprinamas migracijos valdymas ir administravimas, įskaitant sienų valdymą, ir teikiama pagalba Libano darbo rinkai tobulinti mažinant neoficialų darbą ir gerinant darbo sąlygas.
33. Kalbant apie kovą su neteisėtu migrantų gabenimu, ES palankiai vertina Libano angažavimąsi Pasaulinio kovos su neteisėtu migrantų gabenimu aljanso kontekste ir tikisi sustiprinti bendradarbiavimą su Libano valdžios institucijomis.

34. ES palankiai vertina 2025 m. lapkričio 28 d. Barselonoje paskelbtą Viduržemio jūros regiono paktą, kuriuo siekiama atverti naujas galimybes su jos partneriais Viduržemio jūros regione, spręsti bendrus uždavinius ir kartu siekti partnerystės, grindžiamos abipusiu pasitikėjimu bei pagarba, jungtine atsakomybe ir kuriamuoju darbu. ES tikisi gilinti bendradarbiavimą su Libanu laikantis partnerystės principo, grindžiamo abipusiu pasitikėjimu ir bendra atsakomybe, vykdant konkrečias iniciatyvas ir prioritetinius veiksmus abipusio intereso srityse, kad būtų pasiekta rezultatų visų amžiaus grupių žmonėms, įmonėms ir verslininkams.
35. ES palankiai vertina konstruktyvų Libano vaidmenį įgyvendinant regioninio bendradarbiavimo iniciatyvas, be kita ko, regioninėse platformose, kuriose aktyviai dalyvauja abi šalys, pavyzdžiui, Viduržemio jūros sąjungoje ir Annos Lindh fonde.

Išvados

36. ES yra pasirengusi remti Libano lyderystę ir žmones jiems einant reformų, atsigavimo ir atnaujinto suvereniteto keliu. 2025 m. gruodžio 15 d. Asociacijos tarybos posėdis bus puiki proga įvairių Asociacijos susitarimo instancijų, įskaitant Asociacijos komitetą ir įvairius pakomitečius, darbui atnaujinti.
37. ES dar kartą patvirtina savo tikslą sustiprinti dvišalius santykius su Libanu ir, kai tik bus įgyvendintos būtinos reformos, pakelti juos į strateginės ir visapusiškos partnerystės lygį. Šiandienos Asociacijos tarybos posėdis suteikia galimybę pažvelgti į priekį, į ES ir Libano partnerystės ateitį drauge nustatant prioritetines abipusio intereso sritis ateinantiems metams.